

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Ekosysteemiarkkitehtuuri

Kokonaisarkkitehtuuri – mitä seuraavaksi?

”Kokonaisarkkitehtuuri koostuu sosioteknisen organisaation osista, niiden keskinäisistä ja ulkoiseen ympäristöön liittyvistä suhteista, sekä organisaation suunnittelun ja kehittämisen periaatteista.”

”Kehitystyön pitäisi muuttua optimaaliseen ratkaisuun tähtäävästä kohti kyvykkyyksien kasvattamista osana muuttuvaa systeemiä.”

Lapalme et al. (2016). Exploring the future of Enterprise Architecture: A Zachman Perspective

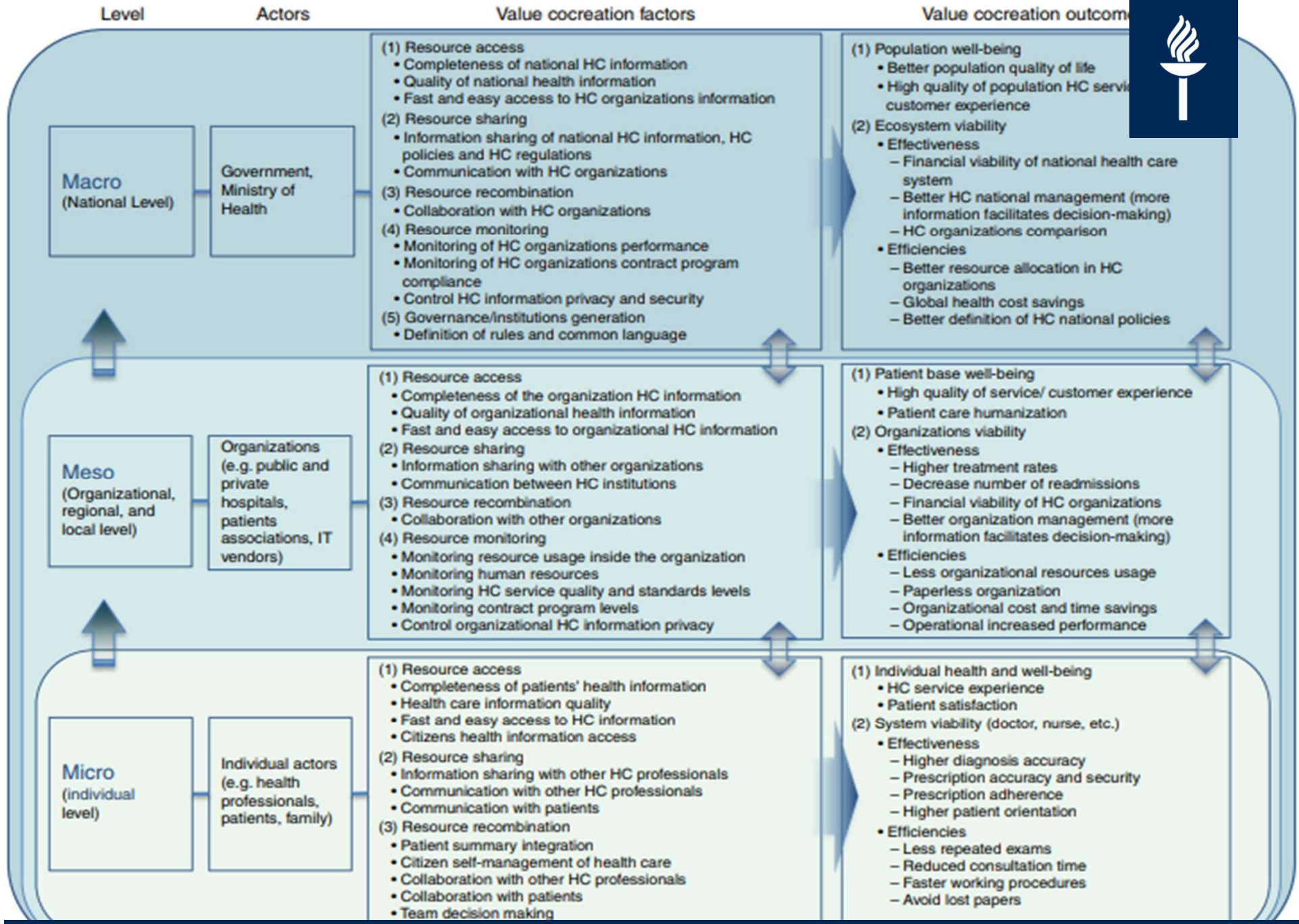
- Mitä seuraavaksi:

- Miten kokonaisarkkitehtuuria tehdään komplekseissa ympäristöissä?
- Miten kokonaisarkkitehtuuria tehdään, kun “suurta kuvaa” ei voida hahmottaa tai tulevaisuutta ennustaa?
- Mikä on KA:n rooli ei-perinteisten organisaatioiden suunnittelussa?
- Miten kokonaisarkkitehtuurin tulisi kehittyä ollakseen relevanttia?

Systemiajattelun pääpiirteet

- Osien väliset suhteet ja vuorovaikutus ovat osia itseään tärkeämpiä systeemin toiminnan tarkastelussa.
- Systeemit ovat osista (alisysteemeistä) muodostuvia, hierarkisia ja kehittyviä kokonaisuuksia.
- Systeemiä voi tarkastella staattisena (rakenne) tai dynaamisena kokonaisuutena.
- Systemiajattelu on holistista: kokonaisuus huomioidaan myös osia tarkasteltaessa.
- ”Kokonaisuus on jotain muuta kuin osiensa summa”
  - tietynlaisten systeemien luonne muuttuu jollain olennaisella tavalla, mikäli niitä tarkastellaan jakamalla ne osiin (analyysi vs. synteesi).

	Engineering	Design
Ongelma-alue	Monimutkainen, deterministinen (syy-seuraussuhteet ovat selvillä), esim. tekniset systeemit.	Kompleksinen, ei-deterministinen, esim. sosiaaliset systeemit.
Ongelmien luonne	Vakiintuneita ongelmia, joiden ratkaisemiseksi on olemassa parhaita käytänteitä.	Yllättäviä ja ennen näkemättömiä ongelmia.
Sovellettu ajattelu	Analyttistä.	Intuitiivista.
Ongelmanratkaisutapa	Reduktionistinen (kokonaisuus on palautettavissa osiinsa) analyysi	Holistinen synteesi (kokonaisuus on jotain muuta kuin osiensa summa)
Tavoite	Optimointi	Tyytyminen ("riittävän hyvä ratkaisu")

Karkea yleistys!

<p>Examining Enterprise Architecture Definitions–Implications from Theory and Practice. Selected Papers of the IRIS 2018</p>	<p>Systemaattinen kirjallisuuskatsaus + 26 haastattelua. Lapalmen (2012) “Schools of Thought on Enterprise Architecture” taksonomian tarkastelu</p>	<p>Sekä kirjallisuus, että haastateltavat suosivat kokonaisarkkitehtuurin systeemistä määrittelyä.</p>
<p>Systems Approaches in the Enterprise Architecture Field of Research: A Systematic Literature Review. EEWC 2018 / LNBIP</p>	<p>Systemaattinen kirjallisuuskatsaus systeeminäkökulmien käytöstä KA:n tutkimuksessa. Jaottelu: teoreettinen/empiirinen; käytetty systeeminäkökulma; sovellusalue (teoria, ontologiat ja viitekehykset, metodit ja mallit, ohjelmistot)</p>	<p>Eri systeeminäkökulmia käytetään laajasti, mutta hajanaisesti, empiirinen käyttö on melko vähäistä.</p>
<p>Envisioning Information Systems Support for Business Ecosystem Architecture Management in Public Sector. BIR (REA) 2018</p> <p>Ecosystem Architecture Management in the Public Sector – From Problems to Solutions CSIMQ (19) 2019</p>	<p>Design science</p>	<p>Malli julkisen sektorin ekosysteemiarkkitehtuurin tavoitetilan yhteiskehittämiseen/projekteihin. Suunnittelu/kehittämisperiaatteita.</p>
<p>Towards Ecosystemic Stance in Finnish Public Administration Enterprise Architecture. BIR 2019 / LNBIP</p>	<p>26 haastattelua: Miten kokonaisarkkitehtuurin tulisi kehittyä, jotta se tukisi paremmin Suomen julkisen sektorin ekosysteemeitä?</p>	<p>Tärkeitä piirteitä: kyvykkyydet, holistisuus, yhteiskehittäminen, tarveperustainen kehittäminen.</p>

